

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

LAUSUNNOT

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 6 päivänä tammikuuta 2009,

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rajatylittävistä maksuista yhteisössä

(CON/2009/1)

(2009/C 21/01)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 31 päivänä lokakuuta 2008 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rajatylittävistä maksuista yhteisössä⁽¹⁾; ehdotetulla asetuksella korvataan ja kumotaan asetus (EY) N:o 2560/2001⁽²⁾ (jäljempänä asetusehdotus).

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 105 artiklan 4 kohtaan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 3.1 artiklaan, 4 artiklan a kohtaan ja 5 artiklaan, sillä asetusehdotus sisältää maksujärjestelmien moitteetonta toimintaa ja maksutasetilastojen keruuta koskevia säännöksiä. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

Yleiset huomautukset

EKP huomauttaa, että asetusehdotuksen soveltamisala kattaa paitsi rajatylittävät sähköiset maksutapahtumat ja tilisiirrot, myös rajatylittävät suoraveloitukset. Tämä vastaa pyrkimyksiä saada aikaan maksupalvelujen sisämarkkinat ja erityisesti luoda yhtenäinen euromaksualue (Single Euro Payment Area, SEPA), ja EKP suhtautuu siihen erittäin myönteisesti. Asetusehdotukseen liittyy kuitenkin myös joitain jäljempänä yksityiskohtaisemmin esitettäviä seikkoja, jotka edellyttävät tarkkaa harkintaa.

Erityiset huomautukset

1. *Maksutaseiden ilmoittamista koskevat säännökset*

- 1.1 EKP:n mielestä on olennaisen tärkeää, että ehdotettujen maksutasetietojen ilmoittamista koskevien säännösten osalta löydetään ratkaisu, jolla ei vaaranneta euroalueen ja kansallisten maksutasetilastojen käyttäjien olennaisia tarpeita eikä yhtenäisen euromaksualueen syntymistä määräajassa.

⁽¹⁾ KOM(2008) 640 lopullinen.

⁽²⁾ Rajat ylittävistä euromääräisistä maksuista 19 päivänä joulukuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2560/2001 (EYVL L 344, 28.12.2001, s. 13).

- 1.2 Yhtenäisen euromaksualueen kehittäminen merkitsee sitä, että maksutaseita koskevia raportointijärjestelmiä, jotka perustuvat lähinnä maksutietoihin, ei voida säilyttää ennallaan euromääräisten EU:n sisällä tehtävien maksujen osalta. Näiden järjestelmien uudistamiseen saattaa liittyä paitsi raportointivelvoitteiden huomattava väljentyminen pankkien kohdalla ⁽¹⁾, myös muiden kuin pankkien raportointirasitteen kasvaminen, mitä pitäisi rajoittaa mahdollisuuksien mukaan (esim. soveltamalla asianmukaisia tutkimus- ja otantamenetelmiä). Samalla pitäisi varmistaa, että maksutasetilastot kyetään edelleen laatimaan EKP:n rahapolitiikalta edellytetyllä tavalla erittäin luotettavasti, tihein määräajoin ja oikea-aikaisesti.
- 1.3 EKP suhtautuu myönteisesti 5 artiklan 1 kohdassa tehtyyn ehdotukseen, jonka mukaan maksutasetietojen ilmoittamista koskevan vapautuksen kynnyks korotetaan 50 000 EUR ja toteaa, että se on jo nyt käytössä useimmissa jäsenvaltioissa, jotka ovat jo kokonaan siirtyneet tietojen keräämiseen vaihtoehtoisista lähteistä (hallinnolliset tiedot tai kyselyt/suora raportointi) eikä maksujärjestelmistä tai ryhtymässä siihen taikka kehittäneet maksutietoja täydentäviä lähteitä.
- 1.4 Suuryritykset ovat ratkaisevassa asemassa maksutasetilastojen laatimisessa. Ne pyrkivät kuitenkin keskittämään maksunsa erikoistuneisiin yksikköihin, joten maksujen ja liiketoimien välinen yhteys tulee yhä etäisemmäksi. Tämän vuoksi kaikki suuryhtiöt on otettava mukaan kyselytutkimukseen. Pienempiä yksiköitä varten voidaan käyttää otantaa.
- 1.5 Jotta kyettäisiin asettamaan maksutaseiden ilmoittamiseen liittyvien kyselyjen kriteerit ja rajaamaan niiden soveltamisala, EKP ehdottaa, että muita hallinnollisia lähteitä ja tilastotietolähteitä, kuten ALV-tiedostoja, INTRASTATia, kaupparekistereitä ja liiketoiminnan rakennetta koskevia tilastoja kehitetään tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan, jotta niitä voidaan käyttää kyselyjen kohteena olevien yksiköiden yksilöimiseen tai tietojen keräämiseen rajatylittävistä liiketoimista. Hyviä käytäntöjä tällaisten tietojen käytöstä saatetaan jo vaihtaa maksutaseen laatijoiden kesken. Vaikuttamatta vastaajille raportoinnista aiheutuvaan rasitteeseen, näihin lähteisiin liittyvien säännösten pitäisi kuitenkin mahdollistaa se, että rajatylittävät liiketoimet kyetään tunnistamaan paremmin erityisesti palvelujen osalta.
- 1.6 EKP suhtautuu myönteisesti 5 artiklan 3 kohdan lisäämiseen ja selventää, että tilastointivaatimuksiin, jotka eivät vaikuta maksupalveluntarjoajien toteuttamaan SEPA-maksujen automaattiseen käsittelyyn ja joiden toteutuksen maksupalveluntarjoajat voivat täysin automatisoida, ei pitäisi soveltaa mitään vapautuskynnystä.
- 1.7 EKP pitää maksutietoja mahdollisesti hyödyllisenä välineenä erityisesti tutkittavan tietojen antajien joukon yksilöimiseksi, esimerkiksi kansainvälisesti toimivien yritysten rekisterin laatimista ja ylläpitämistä varten ⁽²⁾. Tämä koskee tietoja, jotka ovat helposti pankkien saatavilla ja joita voidaan toimittaa maksutaseiden laatijoille täysin automaattisesti kohtuullisin väliajoin ja joihin kuuluvat yhtäältä SEPA-viestin pakolliset kentät (ml. maksajan ja maksun saajan kansainväliset IBAN-tilinumerot) ja toisaalta kaikki muut viitetiedot, joita pankkien on käytettävä ja/tai tallennettava (esim. rahanpesun vastustamiseksi ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi), kuten tilinhaltijoiden osoite. Nämä tiedot voidaan puolestaan yhdistää tilastoinnissa käytettävään kansalliseen yritysrekisteriin. Tämä lähestymistapa pitäisi tehdä mahdolliseksi kunkin kansallisen maksutaseen laatijan harkinnan mukaan. Koska lähestymistapa täyttää 5 artiklan 3 kohdassa luetellut edellytykset, siihen ei pitäisi soveltaa raportointikynnystä.
- 1.8 Tulevaisuudessa yhtenäisellä euromaksualueella yritykset saattavat päättää pitää pankkitilinsä pankissa, joka sijaitsee toisessa EU-maassa. Jos ja kun näin tapahtuu, asetusehdotuksen 5 artiklan 3 kohdassa määritellyt tiedot, jotka perustuvat siihen oletukseen, että pankit ja niiden

⁽¹⁾ Asetusehdotuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan pankkien edellytetään edelleen raportoivan omaan lukuunsa suorittamansa rajat ylittävät rahoitustaloustoimet ja muut kuin rahoitustaloustoimet.

⁽²⁾ Tämä koskee erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset), jotka saavat maksuja ulkomaisilta pankkitileiltä tai lähettävät maksuja tällaisille tileille (eli pankkitilit, joilla on ulkomainen maatunnus). Tämä voi olla indisio siitä, että nämä pk-yritykset todennäköisesti osallistuvat rajatylittäviin liiketoimiin. SEPA-viestin IBAN-tunnusta (sen maatunnusta) voidaan käyttää apuna näiden pk-yritysten yksilöimisessä.

- 2.2 IBAN-tunnus otettiin käyttöön pakollisena vaatimuksena asetuksen (EY) N:o 2560/2001 mukaista yhtäläistä rasiitetta varten, ja se on EKP:n mielestä osoittautunut maksujen standardisoimisen kulmakiveksi yhtenäisen euromaksualueen yhteydessä, sillä se lisää maksujen automaattista käsittelyä ja helpottaa tilinumeroiden varmentamista. EKP suosittelee tästä syystä vahvasti, että IBAN-tunnuksen käyttö olisi edelleen pakollista. EKP huomauttaa lisäksi, että IBAN-järjestelyä vastaavan standardimuodon käyttöön ottaminen arvopaperitilien osalta saattaisi parantaa tilannetta välitettyihin arvopapereihin sovellettävien lainvalintasääntöjen osalta.

3. *Rajatylyttävistä maksuista ja vastaavista kansallisista maksuista perittävät palvelumaksut*

Asetusehdotuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään siitä, että palvelumaksujen, joita maksupalveluntarjoaja veloittaa rajatylyttävistä maksuista, on oltava samat kuin ne palvelumaksut, jotka kyseinen maksupalveluntarjoaja veloittaa vastaavista "samanarvoisista" kotimaisista maksuista. Asetuksessa ainoa peruste vastaavan kotimaisen maksun yksilöimiseksi on viittaus tällaisten vastaavien maksujen arvoon. EKP on tältä osin huolissaan siitä, että edellä mainittu säännös ei ehkä anna maksupalveluntarjoajille riittäviä tulkintaohjeita vastaavien kotimaisten maksujen käsitteen osalta. Siten EKP ehdottaa sellaisen kohdan lisäämistä, jossa asetetaan perustason arviointiperusteet, jotta voitaisiin varmistaa säännöksen yhdenmukainen soveltaminen yhteisössä, sen sijaan että annettaisiin maksupalveluntarjoajille laaja harkintavalta sen tulkinna.

4. *Soveltamisala*

Asetusta (EY) N:o 2560/2001 sovelletaan "laitoksiin", ja sen 2 artiklan e kohdassa määritellään niillä tarkoitettavan 'luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimintaansa harjoittaessaan suorittaa rajatylyttäviä maksuja'. Tästä seuraa, että asetus (EY) N:o 2560/2001 ei kata EKP:ta eikä kansallisia keskuspankkeja. Tämä tilanne muutetaan asetusehdotuksen 2 artiklan 5 kohdassa, jota sovelletaan maksupalveluntarjoajiin, joilla määritellään tarkoitettavan muun muassa 'kaikkia direktiivin 2007/64/EY 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ryhmiä' (jäljempänä 'maksupalveludirektiivi')⁽¹⁾. Maksupalveludirektiivin 1 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan maksupalveluntarjoajien ryhmät, joihin kuuluvat EKP ja kansalliset keskuspankit, kun ne eivät toimi rahaviranomaisina. Edellä mainituista säännöksistä seuraa, että ehdotettua asetusta sovellettaisiin enintään 50 000 EUR suuruisiin rajatylyttäviin maksuihin, joita suorittavat EKP tai kansalliset keskuspankit silloin, kun ne eivät toimi rahaviranomaisina ja kun tällaisia maksutapahtumia ei tehdä niiden omaan lukuun. EKP suhtautuu myönteisesti siihen, että ehdotetun asetuksen soveltamisalaa laajennetaan tältä osin yhtenäisen euromaksualueen periaatteiden mukaisesti.

5. *Muita oikeudellisia huomautuksia*

- 5.1 EKP tukee asetusehdotuksen tavoitetta noudattaa hyvän lainsäädännön standardeja ja on samaa mieltä yksinkertaistetun määritelmäkehityksen käyttöönotosta. Asetusehdotuksen 2 artiklan 1 kohtaan sisältyvä "rajatylyttävien maksujen" käsite ja 2 artiklan 7 kohtaan sisältyvä "maksutapahtuman" käsite näyttävät kuitenkin olevan jonkin verran päällekkäisiä.

- 5.2 EKP katsoo, että mikäli määritely käsite esiintyy useammassa kuin yhdessä yhteisön johdetun oikeuden säädöksessä, vastaavan määritelmän pitäisi olla mahdollisuuksien mukaan sama kaikissa tällaisessa lainsäädännössä oikeusvarmuuden varmistamiseksi, erityisesti läheisesti toisiinsa liittyvissä säädöksissä. Maksuvalineen käsitteessä on kuitenkin joitakin eroja, kun verrataan maksupalveludirektiivin 4 artiklan 23 kohdan ja asetusehdotuksen 2 artiklan 2 kohdan määritelmiä. Maksupalveludirektiivissä viitataan "maksutoimeksiantoon", kun asetusehdotuksen määritelmässä viitataan puolestaan "maksutapahtumaan". Tämä on valitettavaa, ja se saattaa aiheuttaa sekaannusta erityisesti sen vuoksi, että sekä "maksutoimeksianto" että "maksutapahtuma" ovat sekä asetusehdotuksessa että maksupalveludirektiivissä määriteltyjä käsitteitä. Tästä syystä EKP ehdottaa, että nämä kaksi säädöstä pitäisi yhdenmukaistaa kyseisen määritelmän osalta.

- 5.3 Koska asetusehdotukseen ei sisälly yhtään säännöstä, joka koskisi asetuksen (EY) N:o 2560/2001 4 artiklaa vastaavalla tavalla palvelumaksujen avoimuutta, EKP suosittelee harkittavaksi, että asetus ehdotuksessa viitattaisiin maksupalveludirektiivin asiaa koskeviin säännöksiin maksupalvelujen ehtojen ja tietovaatimusten osalta.

⁽¹⁾ Maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/607/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta 13 päivänä marraskuuta 2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/64/EY (EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1).

6. *Muutosehdotukset*

Siltä osin kuin edellä asetusehdotuksen 2 artiklan 1 kohtaan ja 3 artiklaan liittyvät huomautukset johtaisivat asetusehdotuksen muutoksiin, muutosehdotukset esitetään liitteessä.

Annettu Frankfurt am Mainissa, 6 päivänä tammikuuta 2009.

EKP:n puheenjohtaja

Jean-Claude TRICHET

LIITE

Muutosehdotukset

Komission ehdottama teksti	EKP:n ehdottamat muutokset
Muutos 1 Asetusehdotuksen 2 artiklan 1 kohta	
<p style="text-align: center;"><i>2 artiklan 1 kohta</i></p> <p>”rajatylittävillä maksuilla” sähköisiä maksutapahtumia, jotka on käynnistänyt maksaja tai maksunsaaja taikka jotka on käynnistetty maksunsaajan kautta ja jotka suoritetaan jäsenvaltiossa sijaitsevan maksupalveluntarjoajan tai sen sivukonttorin kautta rahasumman asettamiseksi maksunsaajan saataville tämän toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan maksupalveluntarjoajan tai sen sivukonttorin kautta;</p>	<p style="text-align: center;"><i>2 artiklan 1 kohta</i></p> <p>”rajatylittävillä maksuilla” sähköisiä maksutapahtumia, jotka on käynnistänyt maksaja tai maksunsaaja taikka jotka on käynnistetty maksunsaajan kautta ja jotka suoritetaan jäsenvaltiossa sijaitsevan maksupalveluntarjoajan tai sen sivukonttorin kautta rahasumman asettamiseksi maksunsaajan saataville tämän toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan maksupalveluntarjoajan tai sen sivukonttorin kautta;</p>
<i>Perustelut — Ks. lausunnon 5.1 kohta</i>	
Muutos 2 3 artiklan 3 kohdan lisääminen asetusehdotukseen	
<p style="text-align: center;"><i>3 artiklan 3 kohta</i></p> <p>Ei tekstiä</p>	<p style="text-align: center;"><i>3 artiklan 3 kohta</i></p> <p>Rajatylittävien maksujen ja samankaltaisten kansallisten maksujen vastaavuutta on arvioitava sellaisten perusteiden kuin käynnistämistavan, nopeuden, automaatioasteen, asiakassuhteen ja asiakkaalle annettavan palvelun tason mukaan.</p>
<i>Perustelut — Ks. lausunnon 3 kohta</i>	